

آنچه در تعزیه و احکام آن پدید آمده است

۱. تعزیه در کنار قبر.^۱
۲. محدود کردن عرض تسلیت به سه روز (به مساله ۱۱۳ مراجعه شود).
۳. اجتماع کردن در مکان خاصی برای تعزیه. زادالعماد ۱/۳۰۴ مراجعه به مساله ۱۱۱.
۴. خواندن فاتحه و اخلاص در تعزیه.
۵. بلند کردن دستها و دعا کردن در تعزیه.^۲
۶. تدارک دیدن غذا از طرف اهل میت برای تعزیت کنندگان.^۳
۷. گرفتن مجلس هفتم، چهلم و ...^۴.
۸. پختن غذا و ترتیب دعوت طعام از طرف خویشاوندان و اهل میت در نخستین پنجشنبه بعد از وفات.
۹. پذیرفتن دعوت اهل میت.^۵
۱۰. ساختن زولبیا یا خرید آن و خرید هر نوع شیرینی برای روز هفتم.^۶
۱۱. توصیه به پختن غذا و مهمانی روز وفات، یا بعد از وفات و توصیه بر دادن مبلغ مشخصی پول به کسی که برای میت قرآن تلاوت کند، یا برای او تسبیح و یا «لا اله الا الله» بخواند.^۷
۱۲. توصیه بر این که چند مرد به مدت چهل شب، (یا کمتر و بیشتر) در کنار قبر میت شب بگذرانند.
۱۳. وقف نمودن بویژه وجه نقد برای تلاوت قرآن، خواندن نماز نافله، ذکر لا اله الا الله و خواندن درود برای رسول الله صلی الله علیه و سلم و هدیه کردن ثواب این اعمال به روح واقف یا به روح کسی که او را زیارت کند.^۸
۱۴. صدقه کردن ولی میت قبل از سپری شدن شب اول و اگر توان صدقه را ندارد، بجای آن دو رکعت نماز بخواند و در هر رکعت فاتحه و آیه الکرسی را یک مرتبه و سوره تکاثر را ده مرتبه بخواند و در پایان نماز بگوید: «اللهم صلیت هذه الصلاه و تعلم ما اردت بها، اللهم ابعث ثوابها الی قبر فلان المیت» (از جمله شگفتی ها این است که این بدعت در شرح الشرعه (ص ۵۶۸) آمده است صاحب شرح الشرعه، می گوید: «سنت این است که ولی میت صدقه کند... بنده (آلبانی) می گویم: در سنت و حدیث رسول الله صلی الله علیه و سلم این عمل قطعاً اساسی ندارد. ممکن است منظور صاحب کتاب، سنت بزرگان باشد. همانطور که بعضی شراح آن را تفسیر کرده اند و چنین گفته اند: تلفظ نمودن نیت موقع شروع نماز سنت است، یعنی سنت مشایخ).
۱۵. صدقه کردن از جانب ارواح مردگان در ماه های رجب، شعبان و رمضان.

2- حاشیه ابن عابدین (843/1).

3- این هر دو دعا در شرح الشرعه ص 562 - 262 و غیر آن مستحب قرار داده شده اند. درباره دعای اول، می گویند: رسول الله معاذ بن جبل را درباره فوت فرزندش تعزیت گفته است. اما این حدیث موضوع است. درباره دومی، می گویند: حضرت خضر اهل بیت رسول الله ﷺ را در وفات رسول الله ﷺ بدان تعزیت گفته است. اما این روایت ضعیف است.

4- تلبیس ابلیس 341، فتح القدر 473/1، المدخل 275/3-276، اصلاح المساجد 181، و به مسئله شماره 114 مراجعه شود.

5- خادمی در شرح الطریق المجدیة 3224 المدخل، 114/2، 278/2-279.

6- امام محمد برکوی، جلاء القلوب 77.

7- المدخل، 292/3.

1- الطریقه المجدیة 325/4.

2- الطریقه المجدیة 323/4.

۱۶. اسقاط یعنی: ساقط کردن نمازها بوسیله صدقه.
۱۷. خواندن قرآن برای اموات و همچنین موقع زیارت قبور.^۹
۱۸. خواندن قرآن و ختم کردن آن در کنار قبر میت.
۱۹. التزام رفتن دوستان، خویشاوندان و آشنایان میت در اول صبح برای زیارت میتی که دیروز آن را دفن کرده اند.^{۱۰}
۲۰. پهن کردن فرش برای کسانی که به زیارت قبور می روند.^{۱۱}
۲۱. نصب خیمه بر سر قبر.
۲۲. شب گذراندن به مدت چهل شب (یا کمتر یا بیشتر) در کنار قبر.
۲۳. بزرگداشت میت در شب چهلم یا سالگرد وفات.
۲۴. حفر قبر قبل از مردن به منظور آمادگی برای مرگ.^{۱۲}

[telegram.me/ahkamjanayezqeshm](https://t.me/ahkamjanayezqeshm)

3- سفر السعادة 57، المدخل 266/1، 267 .

4- المدخل 113/2، 114 اصلاح المساجد 271/270 .

1- المدخل 278/3 .

2- به مسئله شماره 110 مراجعه شود .